

Jaarverslag van de Werkgroep Cultuurhistorie (WCH) over 2019

In 2019 vonden er bestuurlijk geen veranderingen plaats, zij het dat Elly Adriaansz per 31 december 2019 haar secretariële werkzaamheden voor de Werkgroep Cultuurhistorie heeft neergelegd. Zij blijft wel deel uitmaken van het bestuur. 2019 muntte opnieuw uit door een aantal veelzijdige WCH-activiteiten. Eén daarvan (de Goedaert conferentie) was inhoudelijk- en organisatorisch gelinkt aan de viering van het 250-jarig jubileum van het Zeeuws Genootschap in 2019. Het bestuur kwam in 2019 vijf keer bijeen, inclusief de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van de WCH. De samenwerking van de WCH met het University College Roosevelt (UCR) en de Vrienden van het MuZEEum in Vlissingen is reeds lang bijzonder goed en onmiskenbaar inspirerend. In 2019 telde de WCH 144 leden.

Activiteiten

- **14 t/m 16 maart:** tweedaags congres Johannes Goedaert, 17de eeuwse entomoloog en fijnschilder (1617-1668) te Middelburg. Op de eerste twee dagen sprak een aantal sprekers over leven en werk van Goedaert en zijn 'Nachleben' tot op de dag van vandaag in wetenschappen en kunsten. Behalve lezingen kon men op die dagen deelnemen aan workshops, films, een etsworkshop en een concert. Het symposium werd op 14 maart in de Oostkerk geopend met de lezing 'Goedaert en de metamorfose van insecten' door prof. dr. Eric Jorink, verbonden aan het Huygens Instituut en de Universiteit Leiden. Het oude-muziekensemble The Couterpoints omlijstte de lezing met 17de eeuwse composities. Het gehele evenement was onderdeel van het 250-jarig jubileum van het Zeeuws Genootschap en werd financieel, inhoudelijk en organisatorisch ondersteund door een groot aantal instanties en personen. Organisatie: Arjan van Dixhoorn, Kees Beart, Sophie Krier (werkgroep Goedaert).
- **3 november:** 100-jarige herdenking van de publicatie uit 1919 van het magnum opus van Johan Huizinga *Herfsttij der Middeleeuwen* over de Bourgondische periode, (deels) geschreven op de Zeeuwse buitenplaats Toorenvliedt. De lezingenmiddag vond plaats in de Kloveniersdoelen te Middelburg en werd muzikaal opgeluisterd met delen uit suites van J.S. Bach door de cellist Martijn Kooiman. Sprekers: Anton van der Lem (Huizingaspecialist en bezorger van de prachtig geïllustreerde heruitgave van *Herfsttij der Middeleeuwen*), Arjan van Dixhoorn (UCR), Rob Stufkens (Huizinga-project Middelburg). Bart van Loo, auteur van het veelgeprezen boek *De Bourgondiërs*, sloot de middag af met een gepassioneerd betoog over Huizinga en de Bourgondische periode. Organisatie: boekhandel De Drvkkery, Middelburg, UCR, WCH en de Provincie Zeeland.
- **23 november:** als onderdeel van de grote herdenking van de Slag om de Schelde in Vlissingen, vond in muZEEum in Vlissingen het buitengewoon goed bezochte en overtekende symposium 'Herdenking 75 jaar Scheldeslag 1944-2019' plaats. Sprekers waren: Herman de Putter (over de aanloop van de Slag), Hans Sakkers (over de Slag zelf en zijn invloed op het verloop van de Tweede Wereldoorlog), Niek Peters (excursie langs markante oorlogslocaties in Vlissingen met bijzondere verhalen over de 'Biber', de vermaarde eenmansduikboot), Cor Heijkoop (over de konvoivaart op de Schelde en het mijnen opruimen: Operation Calender. Ook werd een indrukwekkend filminterview getoond van Peter van Druenen met psychiater Carla Rus over het

verzet in Zeeland en traumaverwerking na de oorlog. De middag werd afgesloten met een 'oorlogshap': rats, kuchen en bonen. Organisatie: Peter van Druenen in samenwerking met de gemeente Vlissingen en de Vereniging Vrienden van het MuZEEum. Vanwege de grote belangstelling voor deze historische gebeurtenis, werd het symposium herhaald op 1 februari 2020. Locatie: woonzorgcentrum De Scheldehof, Vlissingen (met ondersteuning van de gemeente Vlissingen).

- **30 november:** uitreiking van de 2-jaarlijkse Roggeveenprijs voor de beste universitaire masterscriptie- en onderzoekpaper. De jury ontving vier masterscripties en vier onderzoekpapers van verschillende Nederlandse universiteiten. Deze editie werd gewonnen door: (1) Jeroen Lesuis met zijn masterscriptie *Gestrand in Zeeland: een onderzoek naar de herkomst van de Guyaanse verentooien in de collectie van het Zeeuws Museum* (Universiteit Utrecht, 2018) en (2) Marc Schenkenberg van Mierop met zijn paper *Responding to the Radical Enlightenment? The Dutch Reformed Church, Hattemism, and Anna Sabbinge (1713-1718)* (UCR Middelburg 2019). De winnaars ontvingen een bedrag van respectievelijk € 1.000,- en € 500,-. Caroline van Santen, conservator Zeeuws Museum en een van de onderzoeksbegeleiders van Lesuis, vertegenwoordigde de helaas door ziekte afwezige winnaar en las een resumé van zijn onderzoek voor. Marc Schenkenberg - eveneens afwezig en verblijvend in Canada vanwege een studie uitwisselingsprogramma - vertelde via Skype over zijn paper. De jury die de onderzoeken beoordeelde, bestond uit de (kunst)historici: prof. dr. Henk Nellen (voorzitter en onderzoeker aan het Huygens Instituut), dr. Perry Moree (directeur ZB| Planbureau en Bibliotheek van Zeeland, Middelburg), dr. Merlijn Hurx (universitair docent Middeleeuwse Architectuurgeschiedenis, Universiteit Utrecht) en drs. Elly Adriaansz (secretaris). De prijsuitreiking vond plaats in de Oostkerk te Middelburg. Vóór de eigenlijke uitreiking hield prof. dr. Jan Boersema de *lezing Jacob Roggeveen, zijn reizen en de geschiedenis van Paaseiland*. De verschillende programmaonderdelen werden opgeluisterd met pianomuziek van Ludovico Einaudi, gespeeld door Erik Hoogetboom. Organisatie: Elly Adriaansz en André Kastelein.

Financiën

De financiële administratie van de WCH kende in 2019, als gevolg van de uitgevoerde activiteiten, verhoudingsgewijs forse uitgavenstromen. Daar stond tegenover dat ook in 2019 de Provincie Zeeland de activiteiten van de werkgroep ondersteunde met een bedrag van € 3.000. Een en ander resulteerde in een negatief resultaat van slechts € 257. Dit resultaat kon worden gedekt door de voorzieningen van de WCH. De financiële positie van de werkgroep is daarmee zodanig, dat mag worden aangenomen dat zij in staat is ook de door haar voorgenomen activiteiten in 2020 te kunnen realiseren.